

PC-2424/MJ

F-20/2051

COMPANY LAW-403
(Semester-IV)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Sections A and B carrying 10 marks each and attempt any 10 questions from Section C out of 12 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION – A

- I. Define the term 'Company'. What are its characteristics? 10
- II. "The doctrine of indoor management is a silver lining to strangers dealing with the company." Comment. 10
- III. How and under what circumstances can a company reduce its share capital? Discuss the relevant procedure for the reduction of share capital. 10
- IV. What are requisites for dematerialisation of shares? Also explain its process. 10

SECTION – B

- V. Briefly discuss the provisions of the Companies Act, regarding appointment of directors of a company. 10
- VI. In what ways may a person become and cease to be a member of the company? 10
- VII. Give legal provisions relating to annual general meeting of a company. 10
- VIII. Explain the rule in Foss V. Harbottle. What are exceptions to it? 10

SECTION – C

- IX. Write short notes on any *ten* of the following :
- (a) Lifting of Corporate Veil.
 - (b) Statutory Companies.
 - (c) Preliminary Contracts.
 - (d) Promoters.
 - (e) Deemed Prospectus.
 - (f) Buyback of Shares.
 - (g) Alternate Director.
 - (h) Managerial Remuneration.
 - (i) Liability of Directors.
 - (j) Ultra Vires Borrowing.
 - (k) Extraordinary General Meeting.
 - (l) Voluntary Winding up of the Company. (10×3=30)

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਵਿਚਲੇ 12 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? 10
- II. ‘ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਸ ਦੀ ਇਕ ਕਿਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।’ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ। 10
- III. ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਦਰਜ ਕਰੋ। 10
- IV. ਹਿੱਸੇਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਸਥੂਲੀਕਰਣ ਦੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਵਿਚਾਰੋ। 10

ਭਾਗ-B

- V. ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰੋ। 10
- VI. ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਅਤੇ ਹੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ? 10

VII. ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਾਧਾਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ। 10

VIII. Foss V. Harbottle ਵਿਚਲੇ ਨੇਮ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਕੀ ਹਨ? 10

ਭਾਗ-C

IX. ਕਿਸੇ 10 ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (a) ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘੁੰਢ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (b) ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (c) ਮੁੱਢਲੇ ਮੁਆਇਦੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
- (d) ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ ਕੌਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
- (e) ਮੰਨਣਯੋਗ ਉਦੇਸ਼ ਪੱਤਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (f) ਹਿੱਸੇਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਖਰੀਦ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (g) ਵਿਕਲਪਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (h) ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੇਵਾਫਲ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (i) ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (j) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ (ਰੱਦਣਯੋਗ) ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (k) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਲੀ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (l) ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਿਤ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

(10×3=30)